



FREDHEIM BARNEHAGE

Pedagogisk årsplan
2026/2027

Adresse: Tyinvegen 5124, Vang i Valdres

Tlf. kontor: 905 80 529 Hugagløtten: 916 40 836 Grindagjengen: 916 51 849

E-post: Heidi.Lynge.Kvale@vang.kommune.com

Velkomne til barnehageåret 2026-2027

Hjarteleg velkomen til eit nytt barnehageår til både nye og gamle familiar i Fredheim barnehage!

Det er ei glede å kunne presentere årsplanen for Fredheim barnehage 2026-2027 😊

I dette dokumentet vil du kunne finne svar på det aller meste du lurar på om barnehagen vår.

Årsplanen er eit nøkkeldokument i barnehagedrifta, og inneheld viktig informasjon om retningslinjer, praktisk informasjon, fagleg fordjupingsområde og kva, korleis og kvifor barnehagen praktiserer som den gjer.

Fredheim barnehage held til i sentrum av Vang, og har to avdelingar: Hugagløyten, for barn mellom 1-3 år, og Grindagjengen, for barn frå 3-6 år. For barnehageåret 2026-2027 har me 15 barn på Hugagløyten og 23 barn på Grindagjengen.

Me ynskjer at alle som kjem til oss - barn, foreldre og tilsette - skal kjenne på tilhøyrighet til fellesskapet og oppleve at Fredheim barnehage er ein god stad å vere for både små og store. Hjå oss skal barna få vere seg sjølv, og lære å tole og respektere både eigne og andre sine ulikskapar. Leik, relasjonar og gode opplevingar er kjernepunktene i pedagogikken vår.

Me arbeider for å vere eit lærande fellesskap, der fagleg utvikling, delingskultur og refleksjon er ein naturleg del av kvardagen. Gjennom relasjonsbygging og ein utforskande pedagogisk praksis byggjer me ein barnehage der barn og vaksne utviklar seg saman.

Med alt dette sagt, vil eg ynskje alle eit godt og læringsrikt barnehageår.

Med vennleg helsing Heidi Kvale, Styrar.

Innhald

Velkomne til barnehageåret 2026-2027.....	2
Praktisk informasjon.....	4
Sjuke barn.....	5
Ferie og planleggingsdagar.....	6
Kva er ein årsplan og kva skal den innehalde?.....	7
Hugagløtten.....	8
Grindagjengen.....	9
Årets tema: Barn sine interesser.....	10
Utviklingsarbeid: Kommunikasjon.....	11
Satsningsområde: Pedagogisk analyse.....	12
Tilsette 2026-2027.....	13
Klede.....	14
Slik kler du barna.....	15
Ute-dag i barnehagen.....	16
Visma barnehage.....	17
Tradisjonar.....	18
Barns medverknad i det pedagogiske arbeid.....	19
Omsorg, leik, læring og danning.....	20
Foreldresamarbeid - med eit mål om barnets beste.....	21
Årshjul 2026-2027.....	23
Tilvenning og overgongar.....	24
Planlegging, dokumentasjon og vurdering.....	27
Progresjonsplan for barnehagen.....	29
Kommunikasjon, språk og tekst.....	30
Kropp, rørsle, mat og helse.....	31
Kunst, kultur og kreativitet.....	32
Natur, miljø og teknologi.....	33
Mengde, rom og form.....	34
Etikk, religion og filosofi.....	35
Nærmiljø og samfunn.....	36
Våre samarbeidspartnare.....	37

Praktisk informasjon

Opningstid:

Barnehagen opnar kl. 7.00 og stengjer kl. 16.45.

Levering og henting:

For at me skal kunne gjennomføre planlagde aktivitetar på ein god måte, er det viktig at alle barna er levert seinast kl. **9.30**. Her startar me med dagens opplegg. Me kan vere på tur eller i gang med aktivitetar, og det kan vere vanskelegare å ta imot barna på ein måte som gir den tryggleiken og merksemda det trengs ved levering. Har de grunnar for å kome seinare, gi beskjed til personalet.

Barnehagen stengjer kl. **16.45**, så ein skal vere ute av barnehagen til då.

Om andre enn dei føresette skal hente barnet, ynskjer barnehagen å få beskjed på Visma. Når foreldre og barn har oppnådd kontakt under henting, ser me på dette som at barnet er henta.

Ved for sein henting vert det krevd eit gebyr på 200kr. pr. påbegynt kvarter. Særskilt misbruk av hentetida fører til bot på 500 kr. Særskilt misbruk er hentetid over 4 gonger pr. år.

Kjøp av ekstra dag:

Det er høve til å kjøpe enkeltdagar, dersom barnet har deltids plass. Barnehagane vurderer i kvart tilfelle om dei har

kapasitet. Dette gjeld i utgangspunktet berre dei barna som går i barnehagen. Pr. dags dato er prisen 500,- pr. dag.

Påkledning:

Det blir forventa at barna kjem påkledd etter vêr og forhold når ein skal vere ute. Ved solskinsdagar skal barnet vere smurt med solkrem ved levering. Barnehagen har eigen solkrem og smør ved behov utover dagen.

Klede og utstyr:

Barnet vil ha behov for gode og varme klede og nok skift til å vere ute ein heil dag uansett vêr. Sidan barnehagen ikkje har moglegheit for å tørke våte uteklede, blir det forventa at føresette tek det med heim og tørkar/ vaskar ved behov, slik at barnet har tørre, reine klede kvar dag. NB! hugs at alt av klede og utstyr må merkast med namnet til barnet, og at det er føresette sitt ansvar å halde orden i hyller! Barnehagen ynskjer at de går gjennom kleda til barnet kvar fredag for å sjekke at det har det som trengs.

Sosial medier/ bilete:

Dersom det blir teke bilete på arrangement i barnehagen er det ikkje lov til å dele dette i sosiale medium. Dette er for å verne om kvart enkelt barn. Dersom det vert arrangert tilstellingar i/ eller i regi av barnehagen, er barnet foreldra sitt ansvar. Me ber om at barnehagen sine reglar vert følgde.

Sjuke barn:

- Barnehagen tek kontakt med ei gong dersom eit barn vert sjuk i barnehagen, då sjuke barn skal haldast heime.
- Dersom barnet er i for dårleg form til å vera med på kvardagslege aktivitetar i barnehagen og til å vera ute, skal barnet også haldast heime
- Ved smittsame barnesjukdomar skal barnehagen få informasjon om dette, og ved sjukdomar som oppkast og diaré, **SKAL** barnet haldast heime i **48 timar** etter at dei er symptomfrie.
- Nokon gonger føler ikkje barnet seg heilt i form, sjølv om til dømes temperaturen er bra. Ved observasjon gjort kring dette, vil me ta kontakt med dykk foreldre for ei vurdering om kva som er til barnets beste.



Medisinering av barn:

- Barnehagen tek ikkje på seg medisinerer av barn, dette er foreldre sitt ansvar. Ved kronisk sjukdom vert det gjeve medisin etter godkjent opplæring



Retningslinjer ved sjukdom:

<https://www.helsenorge.no/sykdom/barn/hjemme-fra-barnehagen-ved-sykdom/>

Ferie og planleggingsdagar

Ferie:

Me viser til «Vedtekter for barnehagane i Vang»;

Alle barn skal minimum ha 4 veker ferie pr. barnehageår. Av desse skal minst tre vekar vere samanhengande og leggjast til perioden 1.mai til 20. august.

Plassering av den tredje ferieveke på sommaren må meldast skrifteleg til barnehagen på Visma innan 1. mai.

Raude dagar gjeld ikkje som feriedag for barna. (Dette gjeld «inneklemde» dagar, som for eksempel Kr. himmelfartsdag).

Planleggingsdagane kan bli rekna som barna si fjerde ferieveke.

I veke 27 og 28 blir det avgjort ut i frå antall påmelde barn om det blir ope i begge barnehagane, eller om det kun blir sumarbarnehage i Fredheim. Begge barnehagane i Vang er stengde i veke 29 og 30.

Planleggingsdagar:

Det er 6 planleggingsdagar for barnehagane i Vang. Det er 3 planleggingsdagar i august, ein i november, ein i januar og ein planleggingsdag i juni.

«Vedtekter for barnehagane i vang»

Vedtektene er under revisjon, og det vil kome nye vedtekter i løpet av barnehageåret. Link til gjeldande vedtekter finn du under.

<https://www.vang.kommune.no/tenester/utdanning-og-kultur/utdanning/barnehage/vedtekter-for-barnehagane/>

«Skulerute 2026-2027»

<https://www.vang.kommune.no/tenester/utdanning-og-kultur/utdanning/skulerute-2026-2027/>

Kva er ein årsplan og kva skal den innehalde?

«Barnehagen skal utarbeide ein årsplan. I tillegg skal det utarbeidast planar for kortare og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Årsplanen er eit arbeidsreiskap for barnehagepersonalet og dokumenterer vala og grunngevingane til barnehagen. Årsplanen kan gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndigheitsnivåa, samarbeidspartane til barnehagen og andre interesserte. Årsplanen skal vise korleis barnehagen vil arbeide for å omsetje formålet og innhaldet i rammeplanen og dei lokale tilpassingane i pedagogisk praksis. Årsplanen skal mellom anna vise korleis barnehagen arbeider med omsorg, leik, danning og læring. Her må også progresjon tydeleggjerast. Ein skal synleggjere korleis medverknaden frå barn og foreldre blir teken inn i planleggingsarbeidet, og korleis barnehagen vurderer det pedagogiske arbeidet sitt. Det skal òg komme fram korleis barnehagen arbeider med tilvenjing av nye barn og sikrar samarbeid og samanheng med skulen (udir, 2017)».

Barnehagen jobbar etter Lov om barnehagar, Rammeplan for barnehagen, Barnekonvensjonen, Vang kommune sine vedtekter, og Vang kommune sin handlingsplan. Barnehagen er ein del av utdanningssystemet, og har dei siste åra fått eit mykje klarare samfunnsmandat, der det setjast større krav til barnehagens pedagogiske innhald og kompetansekrav til dei tilsette. Samfunnet er i stadig endring og utvikling, og det er difor viktig at barnehagen og årsplanen fylgjer med i utviklinga og vert dynamisk.

Årsplanen utarbeidast av personalet og behandlast av barnehagen sitt samarbeidsutval (SU). Barnehagen sine planar må sjåast i samanheng med kommunal planlegging av barnehagesektoren og av barnas oppvekstmiljø.

Årsplanen viser det me i barnehagen står for, og kva me vil vektlegge dette barnehageåret

I år har me valt tema "Barn sine interesser" som fokusområde på både Hugagløtten og Grindagjengen, og som utviklingsarbeid har me valt tema: «Kommunikasjon». Begge tema kan de lese meir om lengre nede i årsplanen.

Hugagløyten

Hugagløyten er avdelinga for dei minste barna, 1 til 3- åringane. For mange av barna er dette det fyrste møte med andre omsorgspersonar enn foreldra. I tillegg er det større barnegrupper, både jamngamle og eldre barn, under nye omgivelser. Nokon born er klare frå fyrste dag, andre treng meir tid. For oss er det viktig å gjere denne overgangen best mogeleg for kvart enkelt barn, i nært samarbeid med foreldra.

Ei veke hos oss;

Måndagar har me musikkbarnehage- song på minste avdeling er eit høgdepunkt, både under samling og i leik, det fengjer og alle er med.

Tysdagar og fredagar - temadag med barns interesse, som er årets tema. Kva er barna opptekne av, og vil/ bør lære meir om? Me kan ikkje spørje ein 1- åring «kva vil du lære meir om?» På minste avdeling må personalet være oppmerksame på kva som fengjer barna, som for eksempel eit ekorn som spring forbi glaset, eller ein traktor som køyrer forbi. Mykje jobbar me med i det daglege, som farger, telje og namn. Me bruker også mykje tid på leik; då leiken er ein av dei viktigaste måtane å lære på.

Onsdagar - varmmat: Me utforsker ulike smaker, prøver nye ting og skaper koselege måltid, der me legg vekt på samtale, sende, hjelpe kvarandre og klare sjølv.

Torsdagar - utedag; Me stor-kosar oss på uteområdet til barnehagen, eller andre småturar i nærmiljøet. Ein fugl som flyr over barnehagen, eit tynt lag med is over søledammen ved sklia, og ei mariehøne på dei fine blomane; ein treng ikkje langt før ein høyrer «oi», og kan sjå store auger på eit lite barn som peikar på noko som vekker interessa.

Overgangen frå å vere heime med barnet, til at det skal vere ein dag i barnehagen er ein overgang for barna, men også for de foreldre. Har du kommentarar eller spørsmål; ikkje nøl med å ta kontakt med oss.

Med venleg helsing Ragnhild, Tengla, Celine, Maryam, Andrea og Anette 😊

Grindagjengen

Grindagjengen er ei avdeling for barn i alderen 3-5 år og barnegruppa består dette året av 23 barn. Me legg vekt på å skape eit trygt, inkluderande og utviklande barnehagemiljø der alle barn opplever tilhøyrligheit, meistring og gode relasjonar. For å ta vare på tryggleiken til barna og sikre god oversikt, er avdelinga delt inn i 3 grupper:

- **Ugler (Skulestartarar)** – barn fødte i 2021
- **Sommarfuglar** – barn fødte i 2022
- **Marihøner** – barn fødte i 2023 og nokre barn fødte i 2024

Gruppeinndelinga blir berre nytta i enkelte aktivitetar og er i stor grad etablert av tryggleikssyn. Dette gir personalet betre oversikt over barna ved mellom anna brannøvingar og andre situasjonar som krev rask organisering. Ved øvingar samlast barna ved porten og stiller seg ved gruppesymbolet sitt. Sjølv om barna har faste grupper, legg me stor vekt på at dei også skal bli kjende på tvers av gruppene. Gjennom ulike aktivitetar i løpet av veka blir barna jamleg blanda. Dette bidreg til å skape vennskap, tryggleik og eit godt fellesskap på heile avdelinga.

Aktivitetar gjennom veka: Gjennom veka har me ulike aktivitetar som støttar utviklinga og læringa til barna.

- ❖ **Utedagar:** På grindagjengen har me faste utedagar kvar veke:
 - Tysdag: Sommarfuglane og Marihønene
 - Onsdag: Skulestartarane (Uglene)
- ❖ **Skrivedans:** Me har skrivedans ein gong i veka. Barna blir delte inn i mindre grupper, og gruppene deltek på omgang. Skrivedans er ein leikprega aktivitet som stimulerer finmotorikk, kroppskontroll, konsentrasjon og seinare skriveutvikling.
- ❖ **Språkgrupper:** To gonger i veka gjennomfører me språkgrupper. Her arbeider me mellom anna med språkutvikling, omgrepsforståing og munnmotoriske øvingar gjennom leik og ulike språkstimulerande aktivitetar.
- ❖ **Førskuleklubb:** Skulestartarane deltek i førskuleklubb ein gong i veka. Gjennom året får barna erfaringar og ferdigheiter som bidreg til ein trygg og god overgang til skulen. Det blir arbeidd mellom anna med sosial kompetanse, sjølvstende, konsentrasjon og ulike oppgåver tilpassa skulestart.
- ❖ **Varmmat og ynskjedag:** Kvar torsdag lagar me varmmat på avdelinga. Veka blir avslutta med ynskjedag, som er ein svært populær dag blant barna. Denne dagen får barna velje aktivitetar dei ynskjer å delta i. Målet er å gi barna høve til å påverke eigen kvardag i barnehagen og medverke i valg av aktivitetar.

Me takkar for samarbeidet og ser fram til eit innhaldsrikt, lærerikt og hyggeleg barnehageår på Grindagjengen 😊

Årets tema: Barn sine interesser

Barnehagen har valt "Barn sine interesser" som tema for dette barnehageåret. Me ser at dette temaet gir mange gode moglegheiter i kvardagen, og me ynskjer å knytte det saman med innspill på pedagogiske aktivitetar frå foreldregruppen. For å skape ein barnehage der barna føler seg trygge, sett og høyrde, må barnehagen ta barna sine interesser, meiningar og behov på alvor.

Me legg til rette for at barna skal få påverke sin eigen kvardag gjennom lek, aktivitetar og val. Når barna blir lytta til, opplever dei å vere viktige deltakarar i fellesskapet.

Barnegruppa vår består av barn med ulik alder og ulike interesser.

Difor jobbar me aktivt for å tilpasse oss kvart enkelt barn.

Dei yngste barna uttrykkjer seg ofte gjennom kroppsspråk og handlingar, medan dei eldste i større grad brukar ord for å formidle tankar og ynskjer.

Alle uttrykk er like viktige, og me som vaksne har ansvar for å vere lyttande og merksame.

Me tek gjerne imot innspel frå foreldra når me arbeider med temaet. Foreldra kjenner barna sine godt, og deira perspektiv er verdifulle i arbeidet med å støtte barna si utvikling og trivsel.

Gjennom arbeidet med barn sine interesser ynskjer me å skape ein kvardag der barna opplever å bli sett, høyrde og respekterte - og der deira interesser får vere med og forme innhaldet i barnehagen.



Utviklingsarbeid- Kommunikasjon

I barnehagen arbeider me med utviklingsarbeid for å bli betre på det me gjer kvar dag. Det handlar om å reflektere over eigen praksis, Lære noko nytt og samarbeide for å skape eit godt barnehagemiljø for barna. Me brukar erfaringar frå kvardagen saman med rammeplanen når me planlegg og vurderer arbeidet vårt. Utviklingsarbeid er viktig fordi det hjelper oss i personalet til å møte barna sine behov på ein god måte. Når me utviklar kompetansen vår, kan me legge til rette for leik, læring og trivsel for alle barn. Det bidreg også til at barnehagen er ein trygg og inkluderande stad, der barna får gode opplevingar og moglegheit til å utvikle seg.

Me delar barna i mindre grupper for å gi meir ro og betre samtalar

Me set ord på det barna opplever og gjer

Me bruker kroppsspråk, mimikk og støtte i bilete og teikn

Me oppmuntrar barna til å uttrykkje tankar, kjensler og ynskjer

Me er til stades og lyttar aktivt til barna

God kommunikasjon er viktig for at barna skal kjenne seg trygge, forståtte og inkluderte i fellesskapet.

Me samarbeider tett med foreldra for å forstå barnet best mogleg



Satsningsområde- Pedagogisk analyse

Pedagogisk analyse er ein systematisk metode for å forstå og løyse utfordringar i barnehagen eller skulen. Styrarnettverket i Valdres har i 2026 vedteke å innføre eit fireårig kompetanseutviklingsforløp i pedagogisk analyse i samarbeid med universitetet. Dette for å styrkje kompetansen hjå dei tilsette i barnehagane innan dette feltet.

Målet med pedagogisk analyse er å finne frem til kva forhold i læringsmiljøet, organiseringa eller dei vaksne sin praksis som kan påvirke situasjonen, og bruke denne kunnskapen til å setje inn målretta tiltak. Barnehagane i Vang skal bruke pedagogisk analyse som et verktøy for å gå fra synsing til kunnskapsbaserte vurderingar, slik at dei tiltaka som blir sette i verk, er forankra i systematisk refleksjon og dokumentasjon. Me vil nytte etablerte samhandlingsarenaer med PPT, bernevernstenesta, helsestasjonen, dei andre barnehagane i Valdres og samarbeidet med universitetet til å auke kunnskapen og reflektere over eigen praksis. I tillegg vil dette vere eit gjennomgåande tema på personalmøte, foreldremøte og pedagogsamlingar i løpet av barnehageåret

I barnehagen kan pedagogisk analyse til dømes nyttast når ein ynskjer å:

- Forstå kvifor eit barn ikkje trivast eller deltek i leik
- Styrke relasjonar mellom barn og vaksne
- Utvikle ei inkluderande praksis
- Analysere utfordringar i barnegruppa
- Vurdere effekten av pedagogiske tiltak.



Tilsette 2026-2027

	Avdeling	Måndag	Tysdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
Heidi	Styrar: Vang/ Høre	Admin. Vang	Admin. Høre	Admin. Vang	Admin. Høre	Admin. Vang/ Høre
Urszula	Grindagjengen	X	X	X	X	Admin.
Patty	Grindagjengen		X	X	X	Admin.
Gunhild	Grindagjengen	X	X	X	X	Admin.
Anne	Grindagjengen	X		X		X
Ingunn	Grindagjengen	X	X	X	X	X
Emran	Grindagjengen	X	X		X	X
Ann Kristin	Grindagjengen		X	X	X	X
Bakhtawara	Grindagjengen					X
Anette	Hugagløyten	X	X	X	X	Admin.
Andrea	Hugagløyten	X		X	X	Admin.
Celine	Hugagløyten	X	X	X	X	X
Ragnhild	Hugagløyten	X	X	X	X	X
Maryam	Hugagløyten	X	X	X	X	X
Tengla	Grindagjengen/ Hugagløyten	X	X			X

Klede:

- Det er viktig at alle klede er merka godt med barnets namn!
Me i barnehagen har ingen moglegheit til å ha oversikt dersom kleda ikkje er merka. Umerka klede vil henge på veggen/ligge i ei kasse til **den 1.** i **kvar mnd.** Kler som ikkje er teke med heim, men er nyttig for barnehagen til div. ekstraskift, vil barnehagen merke med «barnehagen» og behalde.



Dette er ynskjeleg at barna har tilgjengelig i barnehagen

I grov/ute garderoben:

Tynn lue

Tjukk lue

Bøff

Regnklær

Regnvotter

Tynn dress eller jakke og utebukse - vind tett

Tjukk dress eller jakke og utebukse - vind tett

Tynne votter

Tjukke votter - to par - vind og vanntette

Støvler /Cherrox

Vintersko/Gore-Tex sko

Me ynskjer at klede vert teke med heim fredagar, slik at det vert sett over kva som trengs/ikkje trengs.

I inne garderoben:

Ullundertøy- to sett

Fleece bukser og gensere

Ullsokker 3 par

Ekstra undertøy

Generelt ekstra skift

VIKTIG! Me har ikkje lenger låneklede i barnehagen.

SLIK KLER DU BARNNA



lag på lag hjelper med til
med å holde varmen når
temperaturen faller

VÅR/SOMMER



HØST/VÅR



VINTER



Utedag i barnehagen

Me er mest mogleg ute, enten i barnehageområdet eller ute på tur i nærområdet.

Fysisk aktivitet; I barnehagen er det lagt til rette for at barna skal få gode erfaringar med friluftsliv og uteliv til ulike årstider.

Fysisk aktivitet er avgjerande for å oppleva trivsel, glede og meistring ved allsidige bevegelseserfaring.

Fysisk- og psykisk helse har nær samanheng.

Barnehagen gjev barna tilgang til varierte og utfordrande bevegelsesmiljø, sanseopplevingar i lek og aktivitetar inne og ute.

På utedagar skal barna ha med sekk som sit godt på ryggen og har bryststropp. Sekken skal vere tilpassa storleiken til barnet og ikkje vere for tung, då barna ber sekken sjølve.

Barna må vere kledde etter vêr og årstid, med passande klede og sko. I sekken skal det vere ei enkel matpakke, gjerne med brødmat eller lefse, frukt eller grønnsaker, samt drikkeflaske med vatn. Me har erfart at når det er veldig mykje mat i matboksen, et barna mindre og mykje mat vil gå i søpla. På kalde dagar kan barna gjerne ha med ein liten termos med varm drikke.

Me ynskjer at barna har sunn og næringsrik mat med minst mogleg sukker. Me oppmodar også til nokså lik matpakke for alle barna. Dette bidreg til eit inkluderande måltidsfellesskap og førebyggjer at nokon opplever forskjellar når andre har med kjeks, søtsaker eller liknande.



Visma barnehage

<https://www.visma.no/barnehagesystem/barnehage-app/>

I barnehagane i Vang brukar vi appen som heiter Visma Min Barnehage.

Du som føresett kan enkelt kommunisere med oss, og følgje barnas kvardag i barnehagen 😊

Her vil du mellom anna få moglegheit til å:

-Motta og sende meldingar med barnehagen

-Registrere fråvær

-Lese dagbok som fortel om barnets små og store opplevingar

i barnehagen, i form av tekst eller bilde

-Godta og avslå samtykker

-Motta felles beskjeder med informasjon frå barnehagen

-Registrere allergiar og medisinar

***Registrerte fråvær skal ikkje endrast utan beskjed til personalet**

Me ynskjer at kommunikasjon med tilsette skjer gjennom Visma, og elles barnehagens telefonar helst inafør barnehagen

sin opningstid. Meldingar som vert sendt på kveldstid, vil me svare på dagen etter når barnehagen opnar att. Elles

ynskjer me sjølvstakt kontakt ved levering/ henting 😊



Tradisjonar

- **Gebursdagsfeiringar:** Barnehagen feirar gebursdagen til alle barna. Me heng opp flagget, dei får krone og vi har noe ekstra pynt på fruktmåltidet desse dagene. Bursdagsbarnet sit pp eigen bursdagsstol og kan velje kva slags bursdagssong me skal syngje. Me ynskjer ikkje at foreldre sender med kake eller liknande.
- **Førjulstida:** Foreldre vert invitert til julegrantenning 01. desember. Me koser oss med peparkaker og gløgg. Barnehagen har adventsstund kvar dag, og denne startar kl. 09.30, så alle barn må vere på plass til då. I løpet av av vekene før jul har me juleverkstad, peparkakebaking, og julekino. Me avslutta med nissefest i løpet av den siste vekea før jul, der barna kan kle seg ut som raudnisse, fjøsnisse ol. Denne dagen pleier me få besøk av julenissen som har med noe godt til barna.
- **Lucia:** Me bakar lussekatter i barnehagen. Skulestarterane går Luciatog i Vang
- **Dei to eldste kulla brukar å ha kyrkjebesøk.** Me går til kyrkja, der me utforskar- kyrskjerommet og høyrer bibelforteljing. Denne vert lagt fram som formidling av ei historie nokon trur på, og ikke som forkynning om at det har skjedd og at dette er noko barna må tru på.
- **Påske:** Besøk av påskeharen. Påskeharen kjem med noko godt til barna. Me pratar om liv og død, og me jobbar med fagområda som etikk, religion og filosofi, og natur, miljø og teknologi.
- **Karneval:** Me har temafest som ofte er knytt til årets tema i barnehagen.
- **17. mai:** Foreldre til skulestarterane har ansvar for å henge opp flagget i barnehagen og ta med 17. mai fana til Fredheim barnehage.
- **Avslutning på sommaren:** Foreldre til skulestarterane tek seg av avslutninga om våren. Personalet ordnar med ei helsing til kvar av seksåringane. Det vert opp til foreldre om alle i barnehagen skal vere med, eller om avslutninga skal vere kun for skulestarterane.
- **Idrettsdag på Tveit:** I juni brukar me å ha idrettsdag på Tveit stadion. Dei to eldste kulla reiser med drosje til Tveit, der me har ulike aktivitetar og grilling.
- **Markering av forskjellige merkedagar:** Dette varierer frå år til år, men det kjem på kalenderen i Visma.
- **Skulestarterane:** Skulestarterane arbeider målretta med ulike skuleforberedande aktivitetar. Dei jobbar med å verte meir sjølvstendig, vise respekt, lytte til kvarandre og ta imot beskjedar. Dette jobbar me med kvar dag i barnehagen, i alle aldersgruppene, men det er noko vi legg ekstra vekt på i skulestarterklubben.

Barns medverknad i det pedagogisk arbeid

Barnehagen skal sikre barna sin rett til medverknad ved å leggje til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for kva dei synest om den daglege verksemda i barnehagen, på måtar som er tilpassa alderen, erfaringane, dei individuelle føresetnadene og behova til barna. Barna skal jamleg få høve til å delta aktivt i planlegginga og vurderinga av barnehageverksemda. Alle barn skal kunne erfare å få påverke det som skjer i barnehagen, også dei yngste barna og barn som kommuniserer på andre måtar enn gjennom tale. Ein skal vektleggje synspunkta til barna i samsvar med alder og modenskap, utan at barna får meir ansvar enn dei er rusta til å ta.

Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 27

Medverknad: Medverknad handlar om at barn har rett til å delta i fellesskapet. Barn skal få moglegheit til å ytre seg og bli oppmuntra til å uttrykkje egne ynskjer, idéar og kjensler. Dei skal få erfare at dei blir lytta til, og at me vaksne tek tankane og meiningane deira på alvor. Barna skal erfare at det dei kunngjer, får innverknad på det livet dei lever. Medråderett og sjølvråderett er ein del av medverknad.

Medråderett: Medråderett går ut på at barn skal få vere med på å bestemme i saker som gjeld dei sjølv, saman med andre. Det kan til dømes vere kvar dei skal leike, kven dei skal leike med, og kva dei skal leike. Det kan vere at dei saman med dei andre barna er med og bestemmer korleis noko i barnehage skal gjennomførast, til dømes ulike aktivitetar og kvardagsrutinar.

Sjølvråderett: Sjølvråderett handlar om å ta egne val og bestemme over seg sjølv. Det er ein individuell prosess og oppleving som har betydning for trivselen og motivasjon i kvardagen for kvar enkelt. Det handlar til dømes om kva klede eller leikar barnet helst vil bruke, eller kva det helst vil eta, og å få bestemme sjølv korleis ei oppgåve eller ein aktivitet skal utførast.

For at barna skal oppleve medråderett og sjølvråderett, er det viktig at me vaksne i barnehagen lytta til dei, sjå dei og anerkjenner at både tankane deira, meiningar og løysingar er like verdifulle som våre egne. Ved å lytte og prøve å tolke både deira verbale og nonverbale språk, og vere observant i forhold til det dei uttrykkjer i handling, kan me vaksne gi rom for perspektiva og opplevingane til barna. I Fredheim barnehage jobbar me med barns medverknad i den daglege samtalen, gjennom observasjon både planlagt og spontant, faste barnesamtalar to gonger i året for dei to eldste kulla, og ved å evaluere

Omsorg, leik, læring og danning

Omsorg: Barns trivsel og læring er prisgitt følelsen av trygghet. Difor kjem omsorg alltid i fyste rekke. For å få trygge barn, er me avhengig av at kompetente og sensitive vaksne gjev barna den omsorg dei har behov for.

Kvardagen i barnehagen skal vera prega av omsorg, der personalet er oppmerksame og opne for det unike hjå kvart barn, i situasjonen og i gruppa. Omsorga kjem til uttrykk i alle situasjonar i løpet av dagen og er ei viktig forutsetning for barns utvikling og læring. Når ein veit kvar ein kan finne eit fang for trøyst og trygghet, er det også lettare å ta sjansar, kaste seg inn i leiken og gjere nye erobringar.

Leik: Leik er den viktigaste aktiviteten for barnas utvikling og læring. I gjennom leiken utviklar og vidareutviklar barn sosiale, språklege og kroppslege ferdigheitar. Ved å inngå i eit leikefellesskap dreg barna nytte av kvarandre sine styrkar og kunnskapar. I samspel med kvarandre og med dei vaksne skapast eit godt miljø for glede, læring og utvikling. Leiken er og viktig for utvikling av sjølvbilete og sjølvfølelse. Grunnlaget for sosial kompetanse dannast og i leiken. Her lære barna å forhalda seg til andre gjennom sosiale kodar. For å oppnå god leik og læring, spelar personalet ein avgjerande rolle. Det er dei vaksne sitt ansvar å sjå til at alle trivest i leiken og får delta ut i frå sine forutsetningar. Det er viktig for å sikre at alle barn får moglegheit til å utvikle seg i leik og etablere vennskap.

Læring: Barnehagen skal gje barn grunnleggjande kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrigheit, kreativitet og vitebegjær og gje utfordringar med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskapar og ferdighetar. (Barnehagelova § 2)

Gjennom deltaking og undring i fellesskap, sikrar me at barna utviklar gode læringsstrategiar. Gjennom at barnet får teste ut eigne teoriar og hypotesar utviklar det evne til å undre seg og til å søkje meir kunnskap. Med dette lære barna i læringsprosessar. Dette er viktige strategiar når barn skal ta til seg ny kunnskap både i barnehagen, på skulen og vidare i livet.

Danning: I eit fellesskap med andre utviklar barn sin identitet og sin sjølvstendigheit. Barnet haustar erfaringar gjennom kva det gjer, kva attendemeldingar det får av andre og kva det opplever. Dei tilsette skal anerkjenne barna som individ med tankar, følelsar og intensjonar, og støtte barnas forsøk på å skape meining i den verda dei er ein del av. Danning skjer i nære relasjonar til andre og på ulike arenaer gjennom heile livet. Danning bygger på erfaringar. Erfaringane omhandlar alt kva eit menneske aktivt gjer og opplever.

Foreldresamarbeid – med eit mål om barnets beste:

«Barnehagen skal i samarbeid og forståing med heimen vareta barnas behov for omsorg og leik og fremje læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling, jf. Barnehagelova §1...

Samarbeidet mellom heimen og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldra og barnehagepersonalet har eit felles ansvar for at barnet skal trivast og utvikle seg»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 29)

Foreldra kjenner barna sine best, mens barnhagen har kjennskap til korleis barna fungerer i ulike settingar i barnehagekvardagen, blant anna korleis dei fungerer saman i grupper med andre barn. Barnehagen er dagleg i kontakt med foreldre. Me har det formelle som er planlagde møter og samtalar. Og me har det uformelle, som den daglege kontakta ved levering og henting. «Foreldresamarbeidet skal skje både på individnivå, med foreldra til kvert enkelt barn, og på gruppenivå, gjennom foreldreråd og samarbeidsutval» (Udir, barns trivsel – vaksnes ansvar, kap. 8). Foreldreråd og samarbeidsutval har som hensikt i å ivareta foreldra sin kontakt med barnehagen. Dette skal vere eit kontaktskapande, rådgivande og samordnande organ (KD, 2017, s. 30) Barnehagen har SU-møtar eit par gonger i året der foreldrerepresentant, vara, styrar og barnehagerepresentant stiller. Det er eit viktig samarbeid for at målet om barnets beste skal opprettholdast.



Ein føresetnad for at barn skal fungere og trivast i barnehagen er ein gjensidig og varm kommunikasjon mellom foreldra og personale. Barnehagen og foreldre samarbeider om eit inkluderande og psykososialt miljø, som forbygger utryggheit, krenking, mistrivsel og diskriminering (Udir, 2022). Me har ein aktivitetsplikt som betyr at me skal følgje med og melde frå dersom me ser at eit barn ikke har det trygt og godt. Barnehagelova kapittel 8 § 41-43 skal sikre barnas rett til eit trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Forebyggande og tidleg innsats i barnehagen er viktig for å handtere mobbing. Me ynskjer at det skal vere ein låg terskel for å kunne ta opp ting- dette gjeld begge vegar.

Me er alle ein del av eit fellesskap der me ynskjer kvarandre vel. Foreldra har sitt barn i barnehagen, men i mange settingar må også de tenkje våre barn. Slik som personalet også må gjere. Eit ynskje for alle er at vårt barn skal verte møtt med respekt, og for at dei skal verte det, må også andre barn lære korleis dei viser respekt. Dette kjem blant anna inn under eit tankesett som Vang kommune arbeidar med: Å utvikle eit godt, trygt og inkluderande læringsmiljø med robuste barn og unge som taklar medgang og motgang.



Årshjul 2026-2027



Tilvenning og overgangar

Kva rammeplanen seier om overgang heim-barnehage, minste avdeling til stor avdeling, frå barnehage til skule og korleis vi jobbar med dette på Fredheim:

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldra leggje til rette for at barnet kan få ein trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutinar og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjonar og knyte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den fyrste tida, slik at barnet kan oppleve tilhøyrse og føle at det er trygt å leike, utforske og lære.» (Rammeplanen 2017, s. 33)

Når barna skal starte i barnehagen, er det noko nytt for barnet, men det er og noko nytt for foreldra.

Me er opptekne av at denne overgangen skal verte trygg og fin for både liten og stor.

Me inviterar nye foreldra til ein besøksdag i barnehagen i forkant.

Me sender ut velkomstbrev, med informasjon om tilsette, rutinar mm.

Me har ca. 3 tilvenningsdagar, alt etter behov for individuelle tilpasninga.

«Det skjer overgangar i barnehagen òg. Personalet skal sørge for at barnet og foreldra får tid og rom til å bli kjende med andre barn og anna personale når eit barn byter barnegruppe.» (Rammenplanen 2017, s. 33) Me er mykje i lag på uteområdet, der alle i personalgruppa prøver å verte kjende med alle barn. Dei eldste barna på Hugagløtten får vere med på ulike aktivitetar på stor avdeling.

God overgang mellom barnehage og skule skal sikrast gjennom dokumentasjon, gjensidig kontakt mellom tilsette og klare rutinar.

Overgangen skal vere prega av tryggleik, kontakt og meistring.

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldra og skulen leggje til rette for at barnet kan få ein trygg og god overgang frå barnehage til skule, og eventuelt til skulefritidsordninga. Barnehagen og skulen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbodet til dei eldste barna i barnehagen, overgangen til skulen og skulestarten.

Barnehagen må ha samtykke frå foreldra for å dele opplysningar om enkeltbarn med skulen. Dei eldste barna skal få høve til å gle seg til å begynne på skulen og oppleve at det er ein samanheng mellom barnehage og skulen. Barnehagen skal legge til rette for at dei eldste barna har med seg erfaringar, kunnskap og ferdigheiter som kan gi dei eit godt grunnlag og god motivasjon for å begynne på skulen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetida på ein god måte og møte skulen med nysgjerrigheit og tru på egne evner. Barna skal få bli kjende med kva som skjer i skulen og skulefritidsordninga.» (Rammenplanen 2017, s. 33)

I Vang kommune har me eit årshjul for overgang barnehage-skule. (Sjå neste side) Dette for å sikre at både barnehage og skule gjennom heile året har ulike ansvarsoppgåver, som alle går ut på å gjere overgangen best mogleg.

I tillegg har skulestarterane klubb ein gong i veka med ulike skuleførebuande oppgåver. Me jobbar i bøker og har ulike praktiske oppgåver som passar til. Me er på ulike turar/opplegg som er fast kvart år, noko som dei dermed har sett fram mot lenge. Blant anna vatntilvenning og Luciatog rundt i kommuna for å nemne noko.

Årshjul, Overgang bhg/skule:

Vang
kommune

Oktober:

Besøk av PPT – kartlegge
behov for støtte

Oppstart synjing og klatring

Foreldremøte – Fokus
skulestartarane og
informasjon om opplegg
Ansvar: Pedagog

September:

Vurdere orgnisering av
skulestartarane.
Ansvar: pedagogar og styrarar

Observasjon og besøk av
helsestasjonen ein halv dag i
kvar barnehage
Ansvar: Helsesykepleier

Juni-August:

-Brev til 1.klassingane
Ansvar: Rektor

Februar:

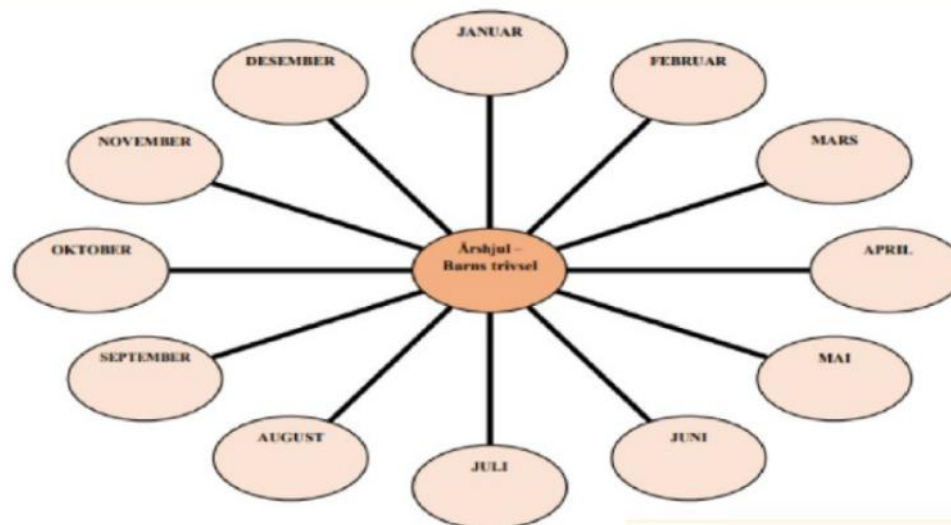
Styrar, saman med pedagogar, gjennomgår:

- Informasjon om samtlige born.
- TRAS.
- Alle med

Dersom det er elever som krev ekstra ressursar, skal dette forklarast i eit notat som leverast Tjenesteleiar skule.

Det skal samtidig lagast eit kort notat dersom det er elever det knytast utfordring/bekymring til. Dette kan være ein utfordring/bekymring knytt til f. eks sosial fungering.

Ansvar: Styrar tek kontakt med andre instutisjonar ved behov.



Juni (innan skuleslutt):

Overføringsskjema/samtale
Ansvar: Styrar.
Føresette kan og ta direkte
kontakt med skulen for å
avtale møte

Mai:

-Foreldremøte
Informasjon om 1.klasse.
Ansvar: Styrar bhg.
Observasjon og besøk av
helsestasjonen ein halv dag i
kvar barnehage
Ansvar: Helsesykepleier

Februar:

Innskriving: annonse i avisa
med kopi til barnehagane,
leggast ut informasjon på
kommunen si heimeside.

Anasvar: UK sjef i samråd
med rektor.

Februar:

Planleggingsmøte med
skule
Ansvar: Styrarar og Rektor

Mars:

Innskriving
Ansvar: Rektor

April/mai/juni:

Skulebesøk start min. 4
gangar
Ansvar: Pedagog og
inspektør avtalar.

Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Planlegging:

«Planlegging gir personalet grunnlag for å tenkje og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planlegginga skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppa. Planlegginga synleggjer korleis barnehagen tolkar og realiserer rammeplanen, og skal vere utgangspunkt for refleksjon og utvikling av verksemda.»

Planlegginga tek utgangspunkt i barnehagen sitt overordna mål, rammeplan og lov for barnehagar. Vidare baserer planlegginga på kunnskap om barn si utvikling og læring, både individuelt og i gruppe. Me nyttar observasjon, dokumentasjon, refleksjon og systematisk vurdering, samt samtaler med barn og føresette. Barnehage har utarbeida ein årsplan som beskriv fokusområde, mål, kva rammeplanen seier og korleis me har tenkt å gjennomføre det. Planen er eit viktig arbeidsreiskap for personalet, samtidig som det er nyttig informasjon til foreldra. Med utgangspunkt i årsplanen utarbeidar personalet månadsbrev og planar, desse finn de i kalenderfunksjonen, månadsevaluering og dagpost innlegg i Visma barnehage (Sjå eigen informasjon om Visma barnehage over). Føresette har her moglegheit til å delta aktivt i planlegginga av barnehagen sitt innhald. Barna deltek og i planleggingsarbeidet, mellom anna ved å kome med direkte innspel på kva dei likar, og ved å uttrykkje seg på andre måtar. Me nyttar i tillegg organiserte barnesamtaler, for å få fram barna sine ynskjer i kvardagen. Barnehagen har i alt 6 planleggingsdagar i løpet av barnehageåret, som nyttas til kompetanseheving, planlegging, organisering og evaluering av det pedagogiske arbeidet.

Dokumentasjon:

«Dokumentasjon av personalet sitt arbeid synleggjer korleis personalet arbeider for å oppfylle krava i barnehagelova og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagen sitt arbeid med å planleggje, vurdere og utvikle den pedagogiske verksemda. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldra, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndigheit informasjon om kva barn opplever, lærer og gjer i barnehagen, og om korleis barnehagen oppfyller krava i barnehagelova og rammeplanen.»

Barnehagen brukar dokumentasjon som grunnlag for refleksjon og læring. Eit etisk perspektiv leggjast til grunn ved dokumentasjon av barna sin leik, læring og arbeid. Dokumentasjon knytt til enkeltbarn kan berre skje i samarbeid og forståing med barna sine foreldre/føresette. Slik dokumentasjon er underlagt teieplikt. Me dokumenterer alt av barnehagen sitt arbeid I 1310.no. Det er "et system som hjelper skoleeiere å oppfylle kravet til et forsvarlig system (Opplæringsloven §13-10). I tillegg bidrar løsningen til å gjøre enhetslederes og kommuneledelsens arbeid med dette enklere og mer oversiktlig.»

Vurdering:

«Barnehagen skal regelmessig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrivast, analyserast og tolkast ut frå barnehageplanane, barnehagelova og rammeplanen. Hovudformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får eit tilbod som er i tråd med barnehagelova og rammeplanen.»

Systematisk vurderingsarbeid legg grunnlaget for barnehagen som lærande organisasjon. Barnehagen som organisasjon bær på tradisjonar, samansett kompetanse, innforståthet og taus kunnskap. Dette er det er viktig å setje ord på og reflektere over for vidare kvalitetsutvikling. I barnehagen ynskjer me å vurdere arbeidet på ein planlagt, systematisk og open måte.

Barna sitt utbytte av barnehagetilbodet vert vurdert gjennom kontaktskjema, barnesamtaler, observasjon og dagleg informasjon som utgangspunkt for samtale heime med føresette.

Personalet sin arbeidssituasjon vert vurdert ved kontinuerleg rettleiing, personalsamtaler, medarbeidarsamtalar og vurderingsskjema.

Avdelingsmøter, personalmøte og planleggingsdagar er viktige ledd i utviklingsarbeidet. Me jobbar heile tida med å skape samt oppretthalde eit godt arbeidsmiljø. Me sett difor av tid til eigne personaltema, der me mellom anna tek opp korleis me har det. Me har også sosiale treff utanom arbeidstid for å skape samhald.

Me prioriterer å ha høg kvalitet på hente - og leveringssituasjonane. Me ynskjer samarbeid og god kommunikasjon. To gonger i året innkallast foreldra til samtale i barnehagen, den eine frivillig mens den andre er obligatorisk. Her går me gjennom foreldresamtalskjema og eventuelt ALLE MED og TRAS, og bruker desse som rettleiing for det vidare arbeidet med kvart enkelt barn. Me ynskjer at foreldresamtalene skal vere styrkebaserte. Me har i tillegg eit foreldremøte kvart semester. Her vert det gjeve informasjon, og det er anledning til å stille spørsmål og kome med idear, innspel og vurdering av arbeidet vårt.

Progresjonsplan for barnehagen

Rammeplanen for barnehagen (2017) inneheld ulike fagområde barnehagen skal arbeide med. Gjennom åra i barnehagen vil barna utvikla seg og ha framgang innanfor dei ulike fagområda. Me skal leggje til rette for framgang ut frå alder og eigenarta til barnet. Planen for framgang kallast for ein progresjonsplan. Under følgjer oversikt over dei ulike fagområda i rammeplanen med progresjonsplan som viser forventta framgang knytt til alder. Barn er ulike, og nokre barn vil utvikla seg annleis enn det som kjem fram av planen. Me vil sjå kvart enkelt barn og leggja til rette for utviklinga deira slik at dei får oppfylt potensialet sitt. Samtidig fokuserer me på tidleg innsats og set inn tiltak for at rammene blir lagde til rette for at barna når sine neste utviklingstrinn.



Personalet skal:

- Oppdage, følge opp og utvide det barna alt er opptekne av
- Planleggje og leggje til rette for progresjon i barnehageinnhaldet for alle barn
- Bidra til at barna får meistringsopplevingar, samtidig som dei har noko å strekkje seg etter
- Leggje til rette for fordjuping, attkjenning og gjentaking i innhandlet og arbeidsmåtane til barnehagen
- Introdusere nye perspektiv og leggje til rette for nye opplevingar og erfaringar
- Sørgje for progresjon gjennom bevisst bruk av materiale, bøker, leiker, verktøy og utstyr – og gjere dei tilgjengeleg for barna

Kommunikasjon, språk og tekst

Personalet skal:

- Skape eit variert språkmiljø der barna får oppleve glede ved å bruke språk og kommunisere med andre
- Synleggjere språkleg og kulturelt mangfald, støtte barna sine ulike kulturelle uttrykk og identitetar og fremje mangfald i kommunikasjon, språk og andre uttrykksformer
- Invitere til ulike typar samtalar der barna får fortelje, undre seg, reflektere og stille spørsmål
- Oppmuntre barna til å fabulere og leike med språk, lyd, rim og rytme
- Støtte barna i leiken med og utforskinga av skriftspråket
- Bruke varierte formidlingsformer og tilby eit mangfald av bøker, songar, bilete og uttrykksformer
- Inkludere alle barna i språkstimulerande aktivitetar

1-2 år

- Oppleve språkglede i ein til ein situasjonar med ein vaksne og i fellesskap med andre barn
- Bable og peike kommunikativt
- Kunne namngje og forstå vanlege kvardagsord og namn
- Uttrykkje 1-2 ordssetningar
- Vise interesse for bøker

3-4 år

- Bli kjend med forbokstaven i namnet sitt «bokstaven sin!»
- Uttrykkje seg forståeleg og kunne ytre eigne meiningar og setje ord på eigne følelsar verbalt
- Vise interesse for bøker og kunne gjengi kjende rim, songar og reglar
- Delta i gruppesamtalar og meistre turtaking. Bli lytta til, og lytte til andre

5-6 år

- Kunne skrive sitt eiga namn
- Byrjande interesse for leikelesing og leikeskriving
- Meistre kvardagsspråk med småord og bøyingar
- Forstå kollektive beskjedar
- Kunne bruke språket i leikesituasjonar og forstå eigne og andres kjensleuttrykk i konflikhtar
- Byrjande kobling mellom bokstav og lyden til bokstaven

Kropp, rørsle, mat og helse

Personalet skal:

- vere aktive og nærverande, støtte og utfordre barna til variert kroppsleg leik og anerkjenne barnets meistring.
- bidra til at barna kan tileigne seg gode vanar, haldningar og kunnskapar om kost, hygiene, aktivitet og kvile.
- gi barna tilgang til varierte og utfordrande rørslemiljø, sanseopplevingar og kroppsleg leik ute og inne, i og utanfor barnehageområdet.
- bidra til at barna utviklar eit bevisst forhold til retten til å bestemme over eigen kropp og respekt for andre sine grenser.
- leggje til rette for at måltid og matlaging bidreg til måltidsglede, deltaking, samtalar og fellesskapskjensle hos barna.
- kjenne og praktisere nasjonale føringar for helsefremjande og førebyggjande tiltak som gjeld barn.
- Vidareutvikle motoriske ferdigheitar ved å oppleve naturleg og variert underlag og leikemiljø i barnehagen

1-2 år

- Lære å gå sjølv, delta meir og meir sjølvstendig i påkledningssituasjonar
- Vidareutvikle finmotorisk trening i måltid, eta sjølv, smøre sjølv, bruke bestikk og drikke av kopp. --
Opplive varierte sanseinntrykk i naturen.
- Vera sjølvstendige på do og i av/ påkledning.
- Meistre gode rutinar for hygiene.

3-4 år

- Opplive glede og meistring i grunnleggjande motoriske aktivitetar inne og ute.
- Bli kjend med eit heilhetleg kosthald og ta aktiv del i tilbredning av maten
- Ha kunnskap om seg sjølv og bli kjend med eige behov
- Meistre overgangar frå ein situasjon til ein annan, og tek imot enkle ansvarsoppgåver
- Vere sjølvstendig på sykkel og på huska

5-6 år

- Ha kunnskap om kroppen og behova til kroppen.
- Kunne setje grensar for eigen kropp og forstå andre sine grensar.
- Opplive eit positivt sjølvbilet.
- Ha kunnskap om kvar maten kjem ifrå, matproduksjon og vegen frå mat til måltid.

Kunst, kultur og kreativitet

Personalet skal:

- Ha samtale med barna deira egne og andre sine kunstnariske og kulturelle uttrykk
- Gi rom for, støtte og styrkje barnas bearbeiding av møte med kunst og kultur
- Vere lydhøyre, anerkjenne og respektere barns eiga tradisjonskultur og barnekultur
- Vere lyttande og merksame på dei ulike kulturelle uttrykka til barna, vise respekt for ytringsformene deira og fremje lysta til å gå vidare med å utforske dei estetiske områda
- Motivere barna til å uttrykkje seg gjennom musikk, dans, drama og anna skapande verksemd og la dei få utvikle varierte uttrykksformer
- Synleggjere og skape estetiske dimensjonar inne og ute
- Gi barna høve til å bli kjende med eit mangfald av tradisjonar, kunst og kulturuttrykk frå fortid og samtid
- Bidra til at kulturelt mangfald blir til glede for heile barnegruppa

1-2 år

- Bruke varierte formingsmateriell til å måle, klyppe, lime, teikne og forme
- Bli kjend med primærfargane
- Meistre ulike instrument, og ta del i enkle songar
- Bli kjend med ulike sanseinntrykk

3-4 år

- Bli kjend med dei ulike fargane og korleis ein kombinerer dei for å lage nye fargar
- Oppleve lokal kultur gjennom teater/musikk
- Nytte saks, kniv, lim og andre reiskapar for å framstille kunst
- Spele enkle instrument
- Lære å bruke kniv til å spikke og lage kunst av materiale frå naturen
- Ha kunnskap om ulike kulturelle uttrykk

5-6 år

- Ha kunnskap om fargeendring i naturen og forstå kvifor til dømes lauva går frå å vere grøn til gul, til raud og brun
- Bruke ulike materialar, teknikkar og verktøy for å uttrykkje seg estetisk
- Delta i kunst og kulturopplevingar
- Bruke musikk, dans og rytme til å bli kjend med kjenslene det gir i kroppen

Natur, miljø og teknologi

Personalet skal:

- Leggje til rette for mangfaldige naturopplevingar og bruke naturen som arena for leik, undring, utforsking og læring
- Gje barna tid og høve til å stille spørsmål, reflektere og lage egne forklaringar på problemstillingar og til å delta i samtalar om det dei har erfart og opplevd
- Synleggjere naturfenomen og reflektere saman med barna om samanhengar i naturen
- Utforske og eksperimentere med teknologi og naturfenomen saman med barna

1-2 år

- Finne glede i å vere ute i naturen
- Meistre både rørsle og kvile på tur
- Få kjennskap og erfare ulike værfenomen
- Meistre korte turar i nærmiljøet
- Bli kjend med dei ulike årstidene
- Meistre ulike teknikkar, som til dømes bruk av balansesykkel og glidelås

3-4 år

- Kunne ulike naturfenomen og bruke riktig namn for dei
- Meistre enkle eksperiment med fysikk og kjemi
- Meistre gradvis lengre turar i nærmiljøet
- Ha noko kunnskap om det ein kan hauste i naturen

5-6 år

- Ha kunnskap om kva klede ein treng i forhold til dei 4 årstida
- Kunne nytte teknologi i møte med naturen, bruke nettbrett og telefon til å fotografere og hente informasjon
- Vere meir uthaldande på lengre turar i nærmiljøet
- Ta vare på naturen og ha kunnskap om gjenvinning og kjeldesortering

Mengde, rom og form

Personalet skal:

- Bruke matematiske begrep aktivt i kvardagen
- Bruke bøker, spel, musikk, digitale verktøy, naturmateriale, leiker og utstyr for å inspirere barna til å tenkje matematisk
- Gjere barna meir nysgjerrige og styrkje matematikkgleda og interessa for matematiske samanhengar med utgangspunkt i uttrykksformene til barna
- Leggje til rette for matematiske erfaringar gjennom å bidra med matematiske idear og utdjupande samtaler i lek og kvardag
- Stimulere og støtte barnas evne til problemløysing og hjelpe dei til å vere uthaldande

1-2 år

- Bli kjend med tal, mønster, formar og symbol
- Oppleve eit allsidig leikemiljø og utvikle romkjensla
- Få ei byrjande forståing for kontrastpar, som liten-stor og lett-tung
- Ha kjennskap til enkle songar og eventyr med takt, rørsle og gjentaking
- Kunne telje til 3

3-4 år

- Byrjande forståing for tal og symbol
- Leike konstruksjonsleik inne og ute, spele brettspel og erfare plasseringar
- Kunne beskrive formar og mønster
- Ha erfaring med ulike storleikar, mengde, rekkefølgjer, avstand og tempo
- Veging og måling i matlaging og i lek
- Tellereglar, turtaking og enkle spelereglar
- Kunne telje til 10

5-6 år

- Kunne bruke ulike matematiske- og grunnleggjande begrep
- Kunne telje til 20
- Kunne fylgje ei oppskrift i matlagings i lag med ein vaksen
- Jobbe sjølvstendig med Trampoline etter å ha fått rettleiing frå ein vaksen

Etikk, religion og filosofi

Personalet skal:

- Formidle forteljingar og skape rom for barnas opplevingar, samtalar, erfaringar og tankar om religion, livssyn, etikk og eksistensielle tema
- Utforske og undre seg over eksistensielle, etiske, religiøse, livssynsmessige og filosofiske spørsmål saman med barna
- Bidra til å utvikle barnas toleranse, interesse og respekt for kvarandre, og for menneske med ulik kulturell, religiøs eller livssyns messig tilhøyrslle
- Gi barna kjennskap til og markere merkedagar, høgtider, tradisjonar i kristne kulturarven og andre religionar og livssyn som er representerte i barnehagen
- Samtale med barna om religiøse og kulturelle uttrykk og vere bevisste på korleis deira eiga deltaking kan støtte og utvide tenkinga til barna
- Identifisere verdikonfliktar i kvardagen, reflektere over verdiprioriteringar og haldningar og ha eit bevisst forhold til korleis desse kjem til uttrykk i arbeidet med barna

1-2 år

- Få byrjande kjennskap til egne kjensler
- Delta i markering av høgtider og tradisjonar frå ulike kulturar
- Øve på å dele, inkludere, tilgje, takke og støtte andre

3-4 år

- Ha kjennskap til ulike tradisjonar
- Kunne setje ord på egne kjensler, og ha ei byrjande forståing for andres perspektiv
- Ha ein byrjande forståing for korleis ein løyser konfliktar på ein konstruktiv måte
- Ha byrjande innsikt i at ulike menneske kan ha ulike perspektiv

5-6 år

- Forstå bakgrunnen for ulike høgtider
- Møte ulike menneske med respekt, og vise toleranse når det gjeld forskjellar og andre meiningar
- Kunne uttrykkje egne meiningar og vise akseptable kjensleuttrykk
- Bruke eigenskapar frå Smart Oppvekst i dagleg tale

Nærmiljø og samfunn

Personalet skal:

- Sørgje for at barna erfarer at vala og handlingane deira kan påvirke situasjonen både for dei sjølve og for andre
- Introdusere barna for personar, stader og samfunnsinstitusjonar i nærmiljøet for å skape tilhøyrse og hjelpe barna med å orientere seg og ferdast trygt
- Gi barna like moglegheiter, fremje likestilling og motverke diskriminering, fordommar, stereotypar og rasisme
- Gi barna forståing for at samfunnet er i endring, og at dei er ein del av ein historisk, notidig og framtidig samanheng
- Gjere barna kjende med samisk kultur og levesett, og knytte det samiske perspektivet til merkedagar og kvardagsliv, kunst og kultur og mattradisjonar
- Gi barna gryande kjennskap til viktigheten av menneskerettene og særleg barnekonvensjonen

1-2 år

- Delta i fellesskapet i barnehagen og få oppleve at dei er viktige
- Ha kjennskap til barnehageområdet og nærmiljøet
- Byrje å setje ord på egne opplevingar og kjensler med hjelp frå vaksne som beskriv det dei ser
- Erfare å kunne medverke på egne premissar og etter utviklingssnivå

3-4 år

- Ha kjennskap til ulike tradisjonar
- Kunne setje ord på egne kjensler, og ha ei byrjande forståing for andres perspektiv
- Ha ein byrjande forståing for korleis ein løyser konflikhtar på ein konstruktiv måte
- Ha byrjande innsikt i at ulike menneske kan ha ulike perspektiv

5-6 år

- Ha kunnskap om lokalhistorie og kunne delta i kulturelle arrangement
- Få byrjande innsikt i barnekonvensjonen og utforske rolla si som samfunnsborgar
- Ta større del i planlegginga og evalueringa av barnehagekvardagen
- Ha kjennskap til VBU og delta i skuleførebuande aktivitetar

Våre samarbeidspartnare

Pedagogisk psykologisk teneste (PPT)

Nord-Aurdal kommune er vertskommune for PP-tenestene for Valdres.

Tenestene dekker alle seks Valdreskommunane og er lokalisert Familiens hus på Fagernes. Pedagogisk Psykologisk teneste (PP tenestene) er en rådgivande og sakkyndig instans når det gjelder utvikling, læring og trivsel for barn under skolepliktig alder og elever i grunnskolen. PP-tenestene dekker aldersgruppa 0 - 16 år, og voksne med behov for spesialundervisning på grunnskolenivå.. Arbeidet til PP- tenestene er hjemlet i opplæringslova og barnehagelova. PP tenestene er en fagleg ressurs for barnehagar/ skuler knytt til barn med særskilte behov. PP-tenestene for Valdres har også interkommunal logopedteneste som dekker alle kommunane i Valdres.

PP-Tenestenes oppgaver

- Er kommunens sakkunnige instans når det gjeld å vurdere behov for spesialundervisning eller spesialpedagogisk hjelp, tidlegare skulestart eller utsett skulestart, fritak frå opplæringsplikten, teiknspråkopplæring før opplæringspliktig alder og i grunnskolen, behov for alternativ og supplerande kommunikasjon
- Kan blant anna gi barnehagar og skuler råd og rettleiing om pedagogisk leiing av gruppe- og læringsmiljø
- Skal hjelpe skuler med kompetanse- og organisasjonsutvikling for å legge opplæringa betre til rette for barn med særskilte behov.

PP-tenestene utredar og gir råd og rettleiing om barn, unge og voksne som har utfordringar som kan få konsekvensar for læring. Eksemplar på utfordringar er: språk- og talevanskar, generelle lærevanskar eller fagvanskar, lese- og skrivevanskar, matematikkvanskar, konsentrasjonsvanskar, åtferdsvanskar og syn- og hørselsvanskar.

Kven kan ta kontakt

- Elever over 15 år, føresette, barnehagar, skuler og eventuelt andre instansar kan kontakte og søke råd hos PP tenestene. Om det er bekymringar rundt et barns utvikling eller læring, kan dette drøftast anonymt med PP-tenestene før det blir en formell sak i form av en henvisning.

Barneverntenesta i Vang og Vestre Slidre kommune

Barneverntenesta i Vang og Vestre Slidre er samlokalisert med kontor i Vestre Slidre kommune. Kommunen ved barneverntenesta har eit lovpålagt ansvar etter barnevernlova å drive eit generelt førebyggjande arbeid i forhold til barn og unge. Hovudoppgåva er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade helsa og utviklinga deira, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Tenesta skal og bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår.

Funksjon:

Barn skal bu heime så sant det er mogleg. Når forholda i heimen tilseier det, eller når barnet av andre grunnar har særleg behov for det, kan barneverntenesta setje i verk hjelpetiltak for å betre barnet sin situasjon. I slike tilfelle legg ein vekt på å finne årsaker til vanskane og løysingar saman med foreldre og barn. Omsynet til barnets beste skal vere avgjerande for kva hjelpetiltak som vert sette i verk.

Vedtak:

Det vert fatta eit vedtak der det går fram kva tenesta/hjelpetiltaket omfattar. Vedtaket kan påklagast med klagefrist på 3 veker. Klaga sendast til barneverntenesta som vurderer om vedtaket skal endrast. Om vedtaket ikkje blir endra vert klaga sendt til Fylkesmannen for klagebehandling.

Målgruppe:

Barneverntenesta skal hjelpe barn frå 0 - 18 år. I spesielle høve kan tiltak som er iverksett før fylte 18 år oppretthaldast eller erstattast av andre tiltak inntil 23 år.

Saksgang:

Innkomne meldingar skal gjennomgåast og vurderast snarast innan ei veke. Ei eventuell undersøking skal gjennomførast snarast og seinast innan 3 månader. I særskilte tilfelle kan fristen for undersøking verte forlenga til 6 månader.

Liste over det aktuelle som barneverntenesta kan sette i verk:

- Støttekontakt
- Avlastning
- Leksehjelp
- Åtferdsvanskar
- Heimekonsulent
- Grensesetting
- Barnehageplass
- Råd og rettleiing til foreldre, barn og unge
- Økonomisk hjelp

Samarbeid:

For å kunne sikre barn, unge og foreldre ei god teneste er barneverntenesta avhengig av å kunne ha eit tverrfagleg samarbeid med barnehage, helsestasjon, skule, PPT osv. Dersom det er naudsynt hjelper barneverntenesta til med å ta kontakt med andre hjelpeinstansar både innafor det kommunale hjelpeapparatet og spesialisttenesta.

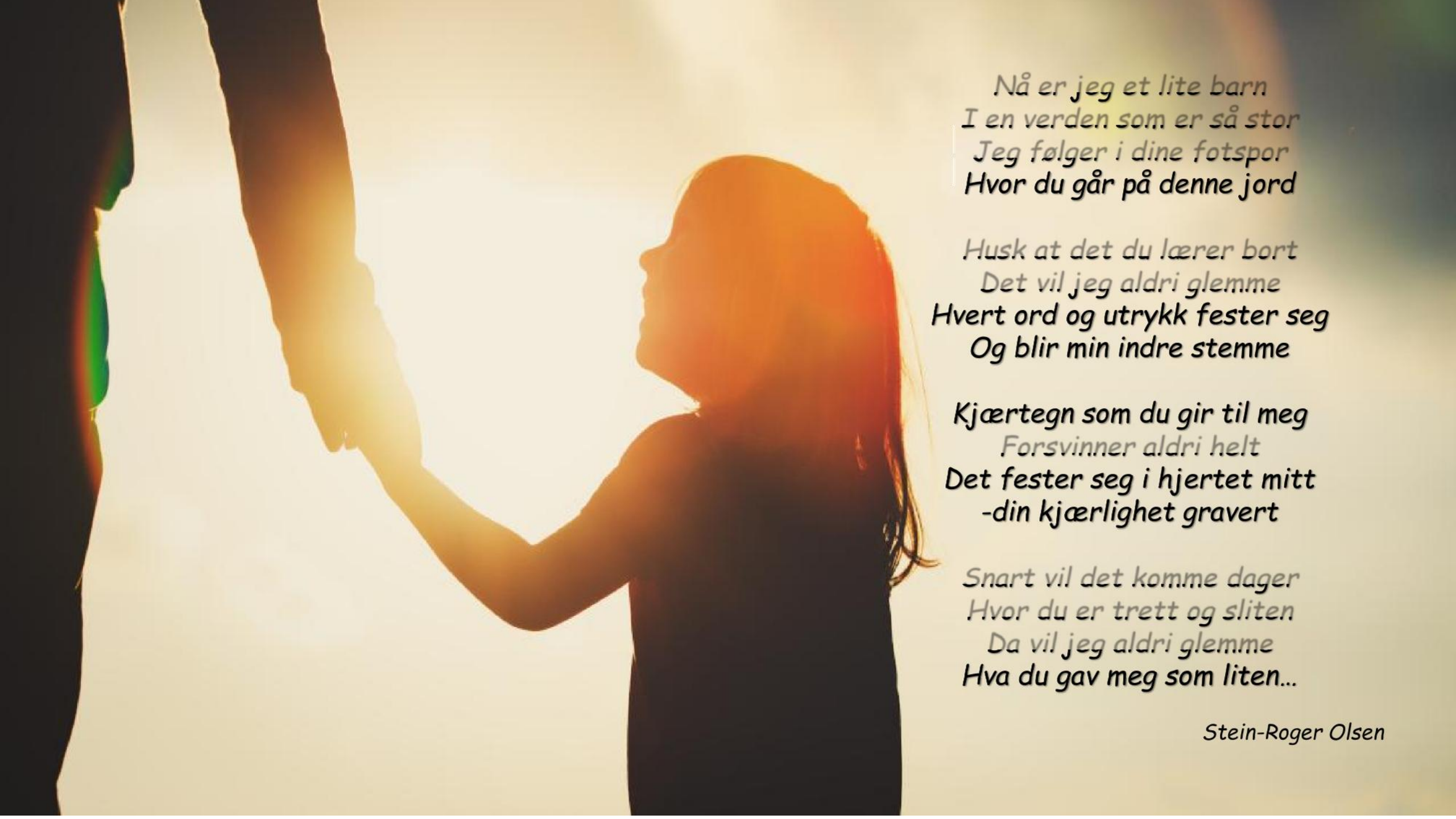
Barneverntenesta har som ei viktig målsetting å få til eit best mogleg samarbeid med barn, unge, foreldre, barnehage, skule, helsestasjon og det øvrige hjelpeapparatet.

BUP Valdres

BUP Valdres gir utrednings- og behandlingstilbod til barn og unge i alderen 0-18 år, hvor det er påvist eller er mistanke om psykiske lidingar. Har kommunane Etnedal, Sør-Aurdal, Nord-Aurdal, Øystre Slidre, Vestre Slidre og Vang som opptaksområde. Tilbodet er frivillig.

Innsatsteam

I tillegg til desse instansane har Vang Kommune eige innsatsteam som er eit lågterskeltilbod for familiar som ventar barn og/eller har barn og ungdom i alderen 0-18 år. Målet med innsatsteamet er å gi foreldre og kommunen sine instansar høve til å drøfte situasjonen for eit barn, og sikre tidleg og riktig tiltak for barn, unge og deira familiar. Innsatsteamet er eit tverrfagleg samansett team med faste deltakarar frå ulike fagområde, med ulik kunnskap og erfaring. I teamet sit kommunepsykolog, Helsestasjon, Fastlege, Psykisk helse, Skule, Barnehage, PP-tenesta, Barnevernstenesta, BUP og andre samarbeidsinstansar ved behov.

A silhouette of a child holding an adult's hand against a bright, warm sunset background. The child is on the right, reaching up to hold the adult's hand on the left. The background is a soft, glowing orange and yellow, suggesting the sun is low on the horizon. The overall mood is tender and nostalgic.

Nå er jeg et lite barn
I en verden som er så stor
Jeg følger i dine fotspor
Hvor du går på denne jord

Husk at det du lærer bort
Det vil jeg aldri glemme
Hvert ord og uttrykk fester seg
Og blir min indre stemme

Kjærtegn som du gir til meg
Forsvinner aldri helt
Det fester seg i hjertet mitt
-din kjærlighet gravert

Snart vil det komme dager
Hvor du er trett og sliten
Da vil jeg aldri glemme
Hva du gav meg som liten...

Stein-Roger Olsen